

Bruksela, 7 lipca 2023 r.
(OR. en)

11645/23

ENER 437
ENV 830
TRANS 303
ECOFIN 760
RECH 346
CLIMA 348
IND 377
COMPET 743
CONSOM 272
DELECT 95

PISMO PRZEWODNIE

Od:	Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)
Data otrzymania:	6 lipca 2023 r.
Do:	Thérèse BLANCHET, sekretarz generalna Rady Unii Europejskiej
Nr dok. Kom.:	C(2023) 4376 final
Dotyczy:	ROZPORZĄDZENIE DELEGOWANE KOMISJI (UE) .../... z dnia 4.7.2023 r. zmieniające rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/2402 w odniesieniu do przeglądu zharmonizowanych wartości referencyjnych sprawności dla rozdzielonej produkcji energii elektrycznej i ciepła w zastosowaniu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument C(2023) 4376 final.

Załącznik: C(2023) 4376 final

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 4.7.2023 r.
C(2023) 4376 final

ROZPORZĄDZENIE DELEGOWANE KOMISJI (UE) .../...

z dnia 4.7.2023 r.

**zmieniające rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/2402 w odniesieniu do
przeglądu zharmonizowanych wartości referencyjnych sprawności dla rozdzielonej
produkcji energii elektrycznej i ciepła w zastosowaniu dyrektywy Parlamentu
Europejskiego i Rady 2012/27/UE**

UZASADNIENIE

1. KONTEKST AKTU DELEGOWANEGO

Podstawa i cele rozporządzenia delegowanego

Zgodnie z dyrektywą 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej¹ elektrociepłownie o mocy większej niż 1 Mwe muszą zapewniać oszczędności energii pierwotnej (ang. *primary energy savings*, PES) na poziomie wyższym niż 10 % (a małe elektrociepłownie o mocy mniejszej niż 1 MWe na poziomie wyższym niż 0 %), aby można je było uznać za elektrociepłownie wysokosprawne w porównaniu z rozdzieloną produkcją energii elektrycznej i ciepła.

Obliczanie PES wymaga zastosowania wartości referencyjnych sprawności dla rozdzielonej produkcji energii elektrycznej i ciepła. Zgodnie z art. 14 ust. 10 i załącznikiem II lit. f) do dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej Komisja jest odpowiedzialna za zlecenie analizy w celu określenia tych wartości na podstawie danych eksploatacyjnych. Uprawnienie Komisji do dokonywania przeglądu tych wartości referencyjnych przewidziano w art. 22 ust. 1 dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej.

Wartości referencyjne zostały po raz pierwszy określone w decyzji Komisji 2007/74/WE². Wartości te muszą być regularnie aktualizowane w celu odzwierciedlenia rozwoju technologicznego i zostały dwukrotnie poddane przeglądowi: w decyzji wykonawczej Komisji 2011/877/UE³ i w rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2015/2402⁴. Wartości referencyjne w niniejszym akcie delegowanym opierają się na badaniu zleconym przez Komisję pt. „Review of the Reference Values for High Efficiency Cogeneration (2022–2025)” [Przegląd wartości referencyjnych dla wysokosprawnej kogeneracji (2022–2025)]⁵.

Akt delegowany jest zgodny z ogólnymi zasadami wynikającymi z dyrektywy 2004/8/WE w sprawie wspierania kogeneracji w oparciu o zapotrzebowanie na ciepło użytkowe na rynku wewnętrznym energii⁶, zgodnie z którymi konieczna jest harmonizacja wartości referencyjnych sprawności dla energii elektrycznej i ciepła, tak aby we wszystkich państwach członkowskich w całej UE stosowano tę samą wartość referencyjną dla danego paliwa i danego roku zbudowania. Wymóg ten utrzymano w załączniku II do dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej.

Ponadto wartości referencyjne muszą być oparte na danych uzyskanych w warunkach rzeczywistej eksploatacji elektrociepłowni wybudowanych przez podmioty rynkowe, a nie na informacjach dostarczonych przez producentów, danych projektowych lub danych z projektów badawczych. Różne czynniki, takie jak wahania profilu obciążeń i pogorszenie wydajności w miarę upływu czasu, mogą powodować różnice między danymi projektowymi a danymi eksploatacyjnymi.

Rozporządzenie delegowane zastępuje załączniki I, II i IV do rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/2402. Pozostałe przepisy rozporządzenia pozostają niezmienione, ponieważ są nadal aktualne w kontekście celów rozporządzenia i spójne z najnowszym badaniem

¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylenia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE (Dz.U. L 315 z 14.11.2012, s. 1).

² Dz.U. L 32 z 6.2.2007, s. 183.

³ Dz.U. L 343 z 23.12.2011, s. 91.

⁴ Dz.U. L 333 z 19.12.2015, s. 54.

⁵ <https://ec.europa.eu/transparency/expert-groups-register/core/api/front/document/90120/download>

⁶ Dz.U. L 52 z 21.2.2004, s. 50.

w sprawie przeglądu wartości referencyjnych dla rozdzielonej produkcji ciepła i energii elektrycznej.

Aspekty środowiskowe

Zmiana rozporządzenia jest zgodna z celami polityki energetycznej i klimatycznej na 2030 r. Kogeneracja jest najbardziej efektywną technologią jednoczesnego wytwarzania ciepła i energii elektrycznej, która jest w stanie zapewnić oszczędności energii pierwotnej i korzyści dla środowiska w sposób racjonalny pod względem kosztów. Zmiany zapobiegają inwestycjom w kogenerację z wykorzystaniem ciekłych lub stałych paliw kopalnych⁷ w nowych elektrociepłowniach. Jedynym paliwem kopalnym, jakie można wykorzystywać w wysokosprawnych elektrociepłowniach, jest gaz ziemny. W długoterminowych scenariuszach dotyczących klimatu i energii⁸ zastosowanie gazu ziemnego w kogeneracji uznano za zgodne z przejściem na neutralność klimatyczną do 2050 r. oraz z celami Unii na 2030 r.

2. KONSULTACJE PRZEPROWADZONE PRZED PRZYJĘCIEM AKTU

Konsultacje z zainteresowanymi stronami

Ze względu na techniczny charakter niniejszego rozporządzenia delegowanego, przed zmianą tego aktu prawnego nie było konieczne przeprowadzenie oceny skutków ani konsultacji publicznych, jak ma to miejsce w przypadku ważnych inicjatyw.

Wyżej wymienione badanie rozpoczęto w marcu 2021 r. w celu dokonania przeglądu wartości referencyjnych dla rozdzielonej produkcji ciepła i energii elektrycznej. Państwa członkowskie i zainteresowane strony zostały zaproszone do udziału i przekazywania informacji za pośrednictwem komitetu EED. Podczas badania zorganizowano trzy warsztaty online dla zainteresowanych stron, odpowiednio 15 czerwca, 27 września i 2 grudnia 2021 r.

Streszczenie odpowiedzi oraz sposób ich uwzględnienia

Podczas dyskusji w trakcie wspomnianych warsztatów państwa członkowskie i zainteresowane strony przedstawiły szereg uwag i sugestii dotyczących wyników badania, np. że:

- należy utrzymać zasadę, zgodnie z którą wartości referencyjne dla wszystkich kategorii paliw ustala się indywidualnie, co umożliwia porównywanie podobnych kategorii w celu określenia oszczędności energii pierwotnej z jednostek kogeneracji. Wartości referencyjnych dla elektrowni spalających gaz ziemny nie da się osiągnąć w elektrociepłowniach wykorzystujących stałe i płynne paliwa kopalne;
- w odniesieniu do niektórych technologii w ramach odpowiednich kategorii paliw należy określić szczególne wartości referencyjne: są to np. elektrociepłownie, w których stosuje się organiczny obieg Rankine'a (ORC) z wykorzystaniem biomasy i ogniw paliwowych;
- w odniesieniu do elektrociepłowni zdolnych do świadczenia usług systemu elektroenergetycznego dzięki elastycznej eksploatacji należy ustanowić niższe wartości referencyjne;

⁷ Z wyjątkiem odpadów i pozostałości z nieodnawialnych źródeł energii.

⁸ SWD(2020) 176 final

- w odniesieniu do niektórych źródeł energii, takich jak biomasa, wodór, e-paliwa, odpady i ciepło odpadowe, przedstawiono uwagi na temat proponowanych wartości referencyjnych, dotyczące głównie ich poziomu i zakresu stosowania. Sugerowano np., że:
- elektrociepłownie ORC wykorzystujące biomasę należy objąć odrębną kategorią o niższych wartościach referencyjnych;
- wartości referencyjne dla elektrowni bioenergetycznych o mocy mniejszej niż 20 Mwe_{el} powinny być niższe;
- należy określić odrębne wartości referencyjne dla ogniw paliwowych;
- wartości referencyjne dla wodoru będącego przedmiotem obrotu powinny być takie same jak dla wodoru będącego produktem ubocznym działalności głównej;
- w przypadku niektórych zastosowań obecna wartość referencyjna dotycząca mocy ciepła odpadowego wynosząca 30 % jest zbyt wysoka;
- należy dopracować podejście do współczynników korygujących dotyczących odzysku skroplin. Dla konsumentów przemysłowych jednym z produktów może być para, ponieważ kiedy wraca ona od konsumentów w postaci wody (skropliny), nadal zawiera ok. 10–16 % całkowitej energii pierwotnie zawartej w parze. Odzysk skropliny pozwala zatem zwiększyć wykorzystanie energii z pary wodnej i poprawić sprawność przy jednoczesnym zmniejszeniu zapotrzebowania na nakłady.

W następstwie tych sugestii:

- W sprawozdaniu z badania przedstawiono dodatkowe wyjaśnienia dotyczące kontekstu zastosowania jednej wartości referencyjnej dla wszystkich paliw kopalnych oraz neutralnego podejścia do technologii przy ustalaniu wartości referencyjnych.
- Przy obliczaniu oszczędności energii pierwotnej nie będzie brana pod uwagę elastyczna eksploatacja elektrociepłowni.
- W odniesieniu do uwag dotyczących wartości referencyjnych mających zastosowanie do poszczególnych źródeł energii przedstawiono dodatkowe wyjaśnienia. Proponowane wartości referencyjne dla ciepła odpadowego obniżono poniżej 200 °C.
- Zaproponowano, by utrzymać obecne podejście do odzysku skropliny, zgodnie z którym decyzje dotyczące krajowych metod należą do państw członkowskich.

Aby zapoznać się z opinią publiczną, projekt niniejszego wniosku opublikowano w portalu Komisji poświęconym lepszemu stanowieniu prawa, w którym był on dostępny od 2 do 30 grudnia 2022 r. Otrzymano łącznie 14 odpowiedzi: 8 od stowarzyszeń przedsiębiorców (w tym od 4 organizacji, które reprezentują swoich członków na szczeblu UE), 2 od indywidualnych przedsiębiorstw, 2 od organów publicznych, 1 od organizacji pozarządowej i 1 od obywatela UE. Wśród respondentów najczęściej reprezentowane były Czechy (4 odpowiedzi), Polska (3) i Finlandia (2). W uwagach postulowano wprowadzenie zmian lub zwracano się o wyjaśnienie niżej wymienionych elementów.

- W przypadku elektrociepłowni, które są zasilane stałymi i płynnymi paliwami kopalnymi i w 2024 r. będą starsze niż 10 lat – stosować wartości referencyjne, które obowiązywały do grudnia 2023 r. (9 respondentów).

- Kwestia ta jest już wystarczająco dobrze uregulowana w akcie delegowanym, a mianowicie w art. 3 ust. 2. Zgodnie z tym ustępem nowe wartości odniesienia mające zastosowanie od 1.1.2024 r. będą miały zastosowanie do jednostek kogeneracji, które mają co najmniej 10 lat w dniu 1.1.2034 r. lub po tej dacie. W związku z tym największe zmiany dotyczą jednostek kogeneracji wykorzystujących stałe lub ciekłe paliwa kopalne, uruchomionych po 2020 r. W trakcie prac przygotowawczych nad niniejszym aktem delegowanym mimo starań nie zidentyfikowano jednak takich jednostek.
- Motyw wyjaśniający stosowanie wartości referencyjnych do starszych jednostek kogeneracji został nieznacznie zmieniony.
- Wartości odniesienia dla wodoru będącego przedmiotem obrotu i dla pozostałego wodoru powinny być takie same i niezmienione (6 respondentów), ponieważ sugerowane wartości referencyjne nie opierają się na danych eksploatacyjnych.
- Jednostki kogeneracji wykorzystujące gaz ziemny są często projektowane w taki sposób, aby już teraz były przygotowane do stosowania wodoru. Niższa wartość referencyjna dla wodoru oznacza, że łączna wartość referencyjna będzie mniejsza w przypadku jednostek na gaz ziemny, w których wodór wykorzystuje się jako drugie paliwo. W przypadku jednostek wykorzystujących kilka paliw wartość referencyjna jest średnią ważoną wartości opartą na udziale każdego z paliw wykorzystywanych w jednostce kogeneracji. W związku z tym należy ustanowić oddzielną wartość referencyjną dla wodoru będącego przedmiotem obrotu, aby uniknąć pośredniego obniżenia wymogów dotyczących efektywności energetycznej w nowych jednostkach kogeneracji.
- Projekt aktu delegowanego nie został zmieniony na podstawie tych informacji zwrotnych.
- Elastyczność jednostek kogeneracji powinna być nagradzana określonym współczynnikiem korekcyjnym. Komisja przedstawi analizę tej konkretnej kwestii i w stosownych przypadkach uwzględni współczynnik korekcyjny w następnym przeglądzie (2 respondentów).
- Obecnie nie ma wystarczających dowodów na to, że elastyczna eksploatacja elektrociepłowni może uniemożliwić im spełnienie wymogu dotyczącego oszczędności energii pierwotnej.
- Struktura rynku energii elektrycznej powinna odpowiednio zachęcać do elastycznej eksploatacji elektrociepłowni.
- Dodano motyw, w którym szczególnie podkreślono potrzebę uwzględnienia tego aspektu w następnym przeglądzie.
- Wartości referencyjne dla odpadów (kategoria paliwa S6) powinny być wyższe (2 respondentów).
- Chociaż dane eksploatacyjne z takich elektrociepłowni zebrane podczas prac przygotowawczych są ograniczone, nie potwierdzają one, że właściwa byłaby wyższa wartość referencyjna.
- Projekt aktu delegowanego nie został zmieniony na podstawie tych informacji zwrotnych.

- Przy pomocy wartości referencyjnych należy stymulować przejście z biogazu na biometan, ponieważ jest to jedna z ambicji określonych w komunikacie REPowerEU (1 respondent).
- Pośrednim środkiem służącym rozwiązaniu tego problemu jest interwencja regulacyjna w drodze aktu delegowanego w sprawie wartości referencyjnych. Bardziej odpowiednimi środkami zachęcającymi do przejścia z biogazu na biometan są mechanizmy rynkowe.
- Projekt aktu delegowanego nie został zmieniony na podstawie tych informacji zwrotnych.
- Należy zróżnicować wartości referencyjne dla gazu ziemnego w zależności od wielkości jednostek kogeneracji oraz wprowadzić dwie kategorie: powyżej i poniżej 100 MW_{el} (1 respondent).
- W trakcie prac przygotowawczych nad aktem delegowanym nie znaleziono wystarczających dowodów uzasadniających rozdzielenie tych kategorii.
- Projekt aktu delegowanego nie został zmieniony na podstawie tych informacji zwrotnych.

3. ASPEKTY PRAWNE AKTU DELEGOWANEGO

Krótki opis proponowanych działań

W rozporządzeniu delegowanym przewidziano nowy zestaw wartości referencyjnych dotyczących rozdzielonej produkcji ciepła i energii elektrycznej, które mają być stosowane od dnia 1 stycznia 2024 r.

Zaktualizowano w nim wartości referencyjne dla rozdzielonej produkcji ciepła i energii elektrycznej z użyciem nowych źródeł energii oraz skorygowano niektóre z obecnych wartości referencyjnych.

Podstawa prawna

Komisja jest uprawniona do przyjęcia niniejszego rozporządzenia delegowanego na mocy art. 14 ust. 10 i art. 22 ust. 1 dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej.

Zasada proporcjonalności

Zgodnie z zasadą proporcjonalności niniejsze rozporządzenie delegowane nie wykracza poza to, co jest niezbędne do osiągnięcia jego celu. Rozporządzenie delegowane ma formę rozporządzenia zmieniającego, które jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich. Dzięki temu administracje krajowe i unijne nie poniosą żadnych kosztów związanych z transpozycją przepisów do prawa krajowego.

Wybór instrumentu

Proponowany instrument: rozporządzenie delegowane. Ponieważ rozporządzenie delegowane zmienia obowiązujące rozporządzenie, jest to jedyny właściwy instrument.

Wpływ na budżet

Rozporządzenie delegowane nie ma wpływu na budżet UE.

ROZPORZĄDZENIE DELEGOWANE KOMISJI (UE) .../...

z dnia 4.7.2023 r.

zmieniające rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/2402 w odniesieniu do przeglądu zharmonizowanych wartości referencyjnych sprawności dla rozdzielonej produkcji energii elektrycznej i ciepła w zastosowaniu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylenia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE¹, w szczególności jej art. 14 ust. 10 akapit drugi,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Rozporządzeniem delegowanym (UE) 2015/2402² ustanowiono zmienione zharmonizowane wartości referencyjne sprawności dla rozdzielonej produkcji energii elektrycznej i ciepła, w postaci macierzy wartości zróżnicowanych według odpowiednich czynników, w tym roku zbudowania jednostki i stosowanych paliw i uzupełnionych współczynnikami korekcyjnymi dotyczącymi przeciętnych warunków klimatycznych i unikniętych strat sieciowych.
- (2) Komisja dokonała przeglądu („przegląd”) wspomnianych zharmonizowanych wartości referencyjnych sprawności dla rozdzielonej produkcji energii elektrycznej i ciepła, uwzględniając dane z eksploatacji w rzeczywistych warunkach, dostarczone przez państwa członkowskie i zainteresowane strony. W wyniku rozwoju najlepszych dostępnych i uzasadnionych ekonomicznie technologii, odnotowanego w objętych przeglądem latach 2016–2021, rozróżnienie wprowadzone w rozporządzeniu delegowanym (UE) 2015/2402 dotyczące roku zbudowania jednostki kogeneracji należy nadal stosować w odniesieniu do zharmonizowanych wartości referencyjnych sprawności dla rozdzielonej produkcji energii elektrycznej.
- (3) W wyniku przeglądu stwierdzono potrzebę uwzględnienia nowych paliw i powstających technologii, które mogą zostać wprowadzone w kogeneracji lub szerzej w niej stosowane. W związku z tym wykaz źródeł energii z określonymi wartościami referencyjnymi należy rozszerzyć, aby uwzględnić w nim również e-gazy i wodór będący przedmiotem obrotu. W odniesieniu do wodoru będącego przedmiotem obrotu należy ustanowić oddzielne wartości referencyjne, aby zwiększyć sprawność wykorzystania wodoru w dużych jednostkach kogeneracji.
- (4) Jak wynika z przeglądu, należy stosować jedną wartość referencyjną dotyczącą rozdzielonej produkcji energii elektrycznej dla wszystkich paliw kopalnych w oparciu

¹ Dz.U. L 315 z 14.11.2012, s. 1.

² Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/2402 z dnia 12 października 2015 r. w sprawie przeglądu zharmonizowanych wartości referencyjnych sprawności dla rozdzielonej produkcji energii elektrycznej i ciepła w zastosowaniu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE i uchylające decyzję wykonawczą Komisji 2011/877/UE (Dz.U. L 333 z 19.12.2015, s. 54).

o wykorzystanie gazu ziemnego w elektrowniach z turbinami gazowymi o cyklu kombinowanym. Budowa nowych jednostek kogeneracji wykorzystujących ciekłe lub stałe paliwa kopalne nie jest zgodna z długoterminowymi celami polityki energetycznej i klimatycznej Unii. W związku z tym, aby uniknąć zmian z mocą wsteczną w odniesieniu do obecnych systemów, wartości referencyjne powinny zostać zaktualizowane i mieć zastosowanie do nowych i poddanych znacznej modernizacji jednostek kogeneracji, w których wykorzystuje się paliwa kopalne, oddanych do eksploatacji 1 stycznia 2024 r. lub po tej dacie.

- (5) Przegląd wykazał, że zharmonizowane wartości referencyjne sprawności dla rozdzielonej produkcji ciepła powinny zostać zmienione wyłącznie w odniesieniu do paliw kopalnych. Nowy zestaw wartości referencyjnych dla paliw kopalnych ustala się na podstawie danych dotyczących kotłów na gaz ziemny wytwarzających wyłącznie ciepło, i powinien on mieć zastosowanie do nowych lub poddanych znacznej modernizacji jednostek do rozdzielonej produkcji ciepła, których budowę zakończono 1 stycznia 2024 r. lub po tej dacie.
- (6) Konieczne jest zapewnienie stabilnych warunków dla inwestycji w kogenerację oraz utrzymanie zaufania inwestorów, dlatego należy ustalić zharmonizowane wartości referencyjne dla energii elektrycznej i ciepła.
- (7) Jednym z celów dyrektywy 2012/27/UE jest promowanie kogeneracji w celu zaoszczędzenia energii, należy zatem wprowadzić zachęty do modernizacji starszych jednostek kogeneracji, aby zwiększyć ich efektywność energetyczną. Aby zapewnić takie zachęty oraz zgodnie z wymogiem zharmonizowania wartości referencyjnych sprawności, które powinny być zgodne z zasadami wymienionymi w lit. f) załącznika II do dyrektywy 2012/27/UE, wartości referencyjne sprawności dla energii elektrycznej stosowane do jednostek kogeneracji powinny być zwiększane począwszy od jedenastego roku po roku zbudowania danej jednostki, zgodnie z zasadami określonymi w art. 3 ust. 2 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/2402.
- (8) Z punktu widzenia bezpieczeństwa, odporności i elastyczności systemu energetycznego coraz większe znaczenie ma wytwarzanie energii cieplnej. W zależności od zastosowania, eksploatacja niektórych systemów kogeneracji może wymagać zmian w celu zapewnienia bezpieczeństwa dostaw energii, elastyczności lub usług pomocniczych dla systemu elektroenergetycznego. Przy okazji przyszłych przeglądów rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/2402 przeanalizowana zostanie ewolucja poziomów sprawności, ponieważ należy dostosować eksploatację elektrowni ciepłych, zwiększając elastyczność w odpowiedzi na brak ciągłości dostaw energii ze źródeł odnawialnych i elektryfikację po stronie popytu.
- (9) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenie delegowane (UE) 2015/2402,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W rozporządzeniu delegowanym (UE) 2015/2402 wprowadza się następujące zmiany:

załączniki I i II zastępuje się tekstem znajdującym się w załączniku I do niniejszego rozporządzenia;

załącznik IV zastępuje się tekstem znajdującym się w załączniku II do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 2

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 stycznia 2024 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 4.7.2023 r.

W imieniu Komisji
Przewodnicząca
Ursula VON DER LEYEN